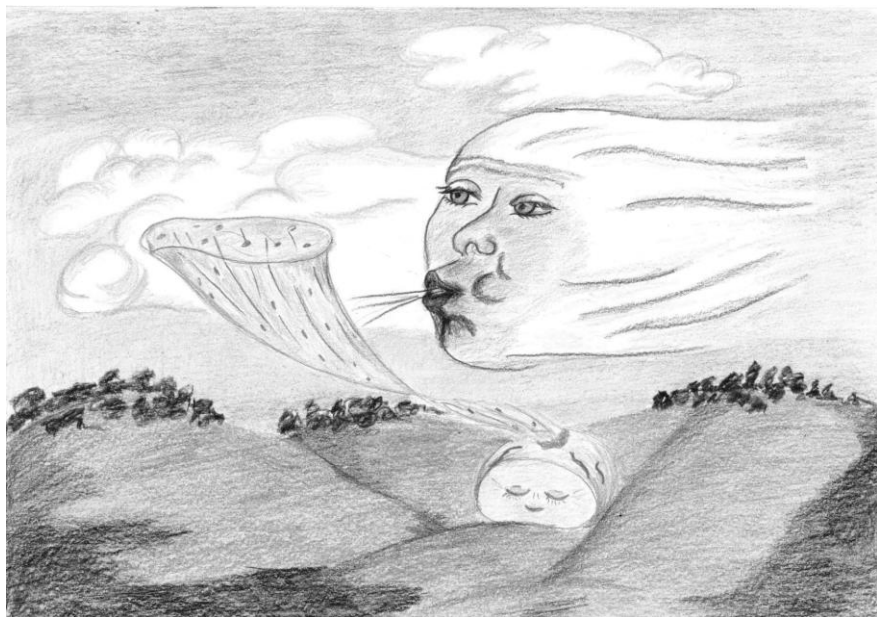

IRODALOM FEKETE ÉS FEHÉR EN

Irodalmi és kulturális folyóirat

Szabó Gitta: Szellő

SZABÓ GITTA A KANÓC

A Kortárs Magyar Irodalom Kiadó kiadványa – 2022/02. szám

SZABÓ GITTA BEMUTATKOZÁSA

A nevem Szabó Gitta. 1961-ben születtem Komlón. Hatan voltunk testvérek. Édesanyánkat korán elvesztettük. Én akkor hétéves voltam. A mese szeretete talán pont ezért alakult ki nálam, mert a mesében sok minden megtörténhet. Akár még anyukát is lehet mesélni. Ám az is lehet, hogy azért szeretem a mesét, mert apu nagyon sok mesét mondott nekünk. Sosem felejttem, amikor a szőnyegre kucorodtunk, a hokedlira tette a diavetítőt, és lassan tekerte a filmtekercset. Amíg mi csodáltuk a varázslatos, lenyűgöző, színes képeket, addig ő olvasta a képek alatti meserészletet. Majd felnőtté váltunk. Szülő lett belőlünk. Szülőként már jómagam meséltem gyermekeimnek, s én tekertem a diavetítőben a filmet. Sokszor mi magunk közösen találtunk ki történeteket, amiket végül papírra vettem. Így indult a meseírás. Születtek csodálatos állatos, növényes, nagyapós, nagyanyós, óvodás és természet témájú mesék.

Kezdetben a Dörmögő Dömötör hasábjain jelent meg egy-egy írásom, aztán magánkiadásban az első meséskönyvem. Tagja lettem a Barátok Verslista levelezőlistájának, ahol nagyon sok inspiráló irodalmi játék volt, sok rokon lélek, akik segítettek fejlődni. Külső pályázatokon is részt vettem, helyezéseket értem el. Elnyertem a Barátok Verslista Irodalmi Díját publikációimért. A Nálatok nőnek-e még égisz paszulyok? c. országos mesepályázat egyik díjazottjaként szerepeltem.

Megjelenéseim a teljesség igénye nélkül: A lustaság fél egészség..., Hullám hegyek-völgyek, Akrosztichonvirágok; Verika, az elátkozott tündérlány; Meztelen gondolatok (CD), Pillanatképek haiku formára írva, Bujkáló pillangó (letölthető e-könyv formájában is), Szexepil.

Jelentek meg írásaim a verslistás Képzeld el... c. folyóiratban, a Sodrásban antológiákban, a 20 éves a Verslista c. csodálatos jubileumi antológiában, az Irodalmi Rádió könyveiben, Az én mesém című antológiában.

Szabó Gitta

SZABÓ GITTA MESÉI

A kanóc

A kanóc hófehéren, tisztán meredezett egy gyertya közepéből. Onnét tekingetett körbe, izgatottan leste, vajon mi fog történni a gyertyájával, aki csak azért létezett, hogy őt tartsa. Szó mi szó, tisztességesen végezte dolgát a gyertya. Nem volt durva. Sőt, finoman érintette a kanóc kényes testét. Elégedettnek és szerencsésnek érezte magát, mert a gyertyát, amely oly gyengéden vigyázott reá, egy kéz leemelte a polcról:

— Így nil! Ez pont jó lesz az ünnepi asztalomra. A kanóc szíve megdobbant. Boldogsága határtalan volt, hiszen a karácsonyi asztalra kerül. A lehető legjobb helyre, hiszen Ő erre termett. Izgatottan várta a pillanatot, mikor végre sercen a gyufa és a lángocskával megérintik testét, amely azonnal lángot fog majd.

Végre elérkezett az idő. Az égbolton megjelentek a csillagok. A Hold is kíváncsian kukucskált be az ablakon. Ekkor a kéz, az a kéz, aki leemelte a polcról, gyufáért nyúlt. Óvatos, de hirtelen mozdulattal valamilyen doboz oldalán végighúzta, amitől az szikrázott és lángra lobbant, majd e perzselő lángot a kanóc még érintetlen testéhez tartotta. Fájt, de boldogan kapott ő is lángra. A kéz elfújta a gyufát. Végre valahára csak a kanóc világított. Egyedül az ő lángja adott fényt.

— Ó, de szépen ég ez a gyertya! — hallotta a kanóc, és egyáltalán nem tetszett ez neki, hiszen ő égett, nem a gyertya. Az ő testét égették, gyújtották meg a gyufa lángjával. Miért a gyertyának örülnek mégis, és őrá nem is gondolnak! Mivel ünnep volt, nem dohogott sokáig. Meleg lángjával a szeretet fényét adta, és vidáman táncot lejtett, ha egy kis fuvallat érte.

A gyertya tudta jól, hogy a kanóc milyen öntelt, de nem foglalkozott vele. Szelíden viselte, hogy forró lángjával puhítsa őt. Hamarosan cseppek jelentek meg a peremén, majd lecsorgott az oldalán, és a talpánál megszilárdult ismét a viasz, ettől a gyertya új formát kezdett öltetni.

A kanóc pedig csak lebegtette a lángot. Hol itt, hol ott ért a gyertyához, amitől az egészen puhává vált, és egyre csak fogyott. De a külső réteg ellenállt a lángnak. Ettől az olvadt viasz nem tudott többé lecsorogni, hanem kis tavacskaként összegyűlt. A gőgös kanóc csak lobogtatta lángját. Eszébe sem jutott, hogy a gyertya viasza nélkül már rég elhamvadt volna. Azt sem vette észre, hogy az olvadék lassan a nyakáig ér, s ettől egyre kisebb a lángja.

Mikor végre észrevette, milyen nagy a baj, azonnal küzdeni kezdett. Nyújtózkodott, lobogott, táncolt. Próbált lyukat olvasztani a gyertya külső kérgébe, hogy kifolyjon az olvadék, de már olyan kicsi, gyenge és kormos volt, nem tudott többé szabadulni a viasztól. Még egy utolsót lobbant, s a kihűlő viasz örökre magába zárta.

Lődörgő Sün Ödön

Lődörgő Sün Ödön

Besündörgött a küszöbön.

Ráköszönt a zsírosbödön:

— Legyen szép a napod, Ödön!

Dudorászott süni, amint az erdő közepén lévő réten lődörgött. Mert ő bizony nem szeretett sietni. Csak úgy céltalanul mászkálni, sétafikálni, azt igen, azt szeretett. Mindent aprólékosan szemügyre vett, alaposan körbeszaglászott, ehhez pedig időre volt szükség.

Egyszer, mikor ismét a réten ténfergett, szimatolgatott, egy színes pillangó röppent arra. Érdeklődve figyelte. Süni oldalát furdalni kezdte a kíváncsiság. Vajon ki lehet, mi lehet? Még sosem látott hasonlót. Nem gondolkodott tovább. Azonnal a pille után eredt. Látni akarta, hová, merre tart. Szaladt árkon-bokron át. Nem nézte, merre, csak futott. Volt, hogy megbotlott. Ilyenkor összegömbölyödve gurult tovább, közben lehullott falevél, körte, alma, gesztenye szúródtak a tüskéire. A pille, mintha csak játszadozna vele, időnként megfordult és feléje

röpült, majd ismét irányt változtatott, és kacéran verdesett szárnyacskáival, szinte hívogatva a sünt egy jó kis kergetőzésre. De süni már nagyon elfáradt, esteledett, éhes volt, és jaj, hol az anyukája? Pityeregni kezdett.

– Mi a baj, süni? –

Süni elpanaszolta bánatát, és a pille megígérte, hogy ugyan haza már nem tudja vezetni, de a közelben lévő házhoz igen. Ott biztosan befogadják éjszakára. Így is lett.

Egy copfos kislány nyitott kaput. Süni megijedt, de csak egy kicsit, mert a kíváncsiság megint erőt vett rajta, így ismét szimatolni kezdett. Mikor megérezte az almás pite illatát, minden félelme elszállt. A kislány fel akarta venni a földről, mikor valaki rémülten kiáltott:

– Jaj, vigyázz! Megszúr!

– Dehogy, anyu! Nézd! – és megsimogatta az állatot, aki hagyta magát.

Odabent a sünt egy kis kosárba tették. Nem messze tőle egy másik, nagyobb kosárban egy kutya heverészett lustán. Egyik szemét kinyitotta, úgy figyelte, mi a sürgés oka. Kissé morgott, jelezve a jövevénynek, hogy a házban ő az úr.

– Na, bolhás! Mit szólsz? Aztán jól viseld ám magad! – mondta az anya a kutyának, közben tejet adott tuskésnek, majd lámpát oltott.

Reggel az asszony kiabálása verte fel a házat:

– Bolhás! Megcsócsáltad a piténket? Most mit adunk a nagypapának, ha megérkezik?

Ekkor, az asztal fölől halk motozást hallottak. A süteményt takaró konyharuha alól előbújt süni, akinek bajuszán néhány szem pitemorzsa árulkodott.

– Áhá! Szóval te voltál? Most mi legyen veled? Te, te, te, kis pite! – nevette el magát az asszony, amint a süni kikerekedett szemeibe nézett. A kislány is nevetett, tapsikolt:

– Pite, Pite lett a süni neve! Hallod, Bolhás? Pite!

Az eset óta eltelt néhány nap. Bolhás és Pite összebarátkoztak. Sokat játszottak, kergetőztek. Egyszer Pite megkérdezte a kutyát, miért van nyakörve.

— Azért, mert megvéd a bolháktól és a kullancsoktól. Kellemetlen és veszélyes élősködők. Pite csodálkozott, mert ugyan kicsi süni volt, de azt tudta, hogy nekik nem ártanak, sőt, nagyon jól megvannak együtt. Unalmas estéiken az apukájával együtt szoktak sakkozni. A kullancsok voltak a fekete, a bolhák a fehér bábuk. Az emlékezéstől elszomorodott.

— Kössünk egyezséget! — szólt barátjához. — Én átveszem a bolháidat, te pedig hazaviszel engem. Olyan rég eljöttem, a szüleim már biztosan agyonaggódják magukat miattam.

Bolhásnak tetszett az ötlet. Hamarosan útra keltek, és meg sem álltak süniék otthonáig. Ott a kutya kirázta a bolháit, süni hagyta, hadd mászszanak a tüskéi közé. A sünszülők pedig alapos fejmosás után végre magukhoz ölelhatték csavargó csemetéjüket.

Lámpa alatt dobozfészek

Nagyapó aggódva kémlelte az eget. Az ablakon keresztül figyelte az egyre hevesebben hajladozó fákat, a hideg szél tépte, rángatta ágakat, a leszakított levelek röptét. Homloka egyre ráncosabb és tekintete mind borúsabb lett, akár odakint a fekete égbolt. Unokája, Pistike, egy ideig csendben figyelte. Sőt, felvette papája testtartását is, és ő is kémlelte az eget. Ám hamar megunta a szemlélést, és így szólt:

— Nagyapa! Miért nézed a felhőket, és miért ráncolod a homlokod?

— Eh! — legyintett nagyapó. — Aggódok a madarakért! Ugye hallottad, reggelente milyen szépen énekeltek? De ma nem énekeltek.

— Miért nem?

— Mert félnek és fáznak. Ez a viharos szél nagy veszélyt jelent nekik. Emlékszel, mikor az oviból jöttünk haza, pont azon a fán, ott ni, láttunk egy madárfészket.

— Igen, igen! — ujjongott a gyermek.

— Most ezek a fészek és a bennük lévő tojások, kikelt fiókák mind bajba kerülhetnek. Na de reménykedjünk, hogy visszatér a jó idő — mondta még nagyapó, mert látta, kisunokájának lefelé görbül a szája.

Teltek a napok, és nagyapó hiába reménykedett, az idő nem javult. Sőt! Egyre hidegebb lett. A szekrényből elő kellett venni a télikabátot, a csizmát, és a sapkát is, amit Pistike nagyon nem szeretett. De anya határozottan kijelentette:

– Sapka kell! Nincs ellenvetés!

Nagyapó egyre szótlanabb lett. Ki-be járkált, a fák lombjai közt fűrészelt. Majd a fák alatt a lehullott gallyak, levelek alatt vizsgálódott. Köveket, tégladarabokat pakolgatott a járdára, hogy lehessen közlekedni, mert a sok eső miatt víz fedte az udvart. Még a kapu elé is tett kisebb zsákokat, hogy az utcáról ne folyják be a víz az udvarba.

Egyik alkalommal kezeit furcsán a hasa előtt tartva tért vissza a házba.

– Gyorsan, gyorsan! — kiáltott izgatottan a konyha felé nagyanyónak.

– Mi történt? — rémüldözött azonnal nagyanyó.

– Hozz egy puha, meleg rongyot! Igyekezz! — mordult szokatlanul papi.

Pistike tágra nyílt szemekkel figyelte nagyszüleit. Nagyanyó térült-fordult, és már jött is, kezében puha rongydarabot tartva.

– Tessék! — nyújtotta papa felé.

– Ez az! Ez jó lesz! — örült nagyapó, és kezéből óvatosan a rongyra helyezett két kicsinyke madárfiókát, akik meg sem mozdultak, csak reszkettek egyfolytában. Szemecskéik csukva, ázott tollacskáik ráta-
padtak aprócska kis testükre.

– Papa, milyen madárkákat hoztál? És a szüleik nem sírnak utánuk? — kíváncsiskodott a gyermek.

– Anyu biztosan sírna utánam!

A papa, amíg gyengéden megtörölgette az apró életeket, addig röviden elmondta az unokájának, hogy bizony ezek a madárkák fecskefiókák. És nekik árt a legjobban ez az idő. Tovább nem foglalkozott azzal, hogy a gyermek körülötte sürgölődik, csak tette a dolgát. Mint a kicsibéket, kacsákat, őket is betette egy fészeknyi dobozba, majd a dobozt az asztali lámpa alá tolta. A dobozt félig betakarta, hogy ne legyen túl erős a fény a madárkáknak. A hűtőhöz sietett, és a másnap ebédre előkészített hússzeletekből egyet kivett, és icipici apró falatkákra szeletelte. Mikor ezzel megvolt, anya szemöldökcsipeszével csipentett egy

darabkát a húsból, és a dobozfészekben száradó madárkák felé nyújtotta. Pistike nagyon izgatott volt. Ilyen érdekes dolgot még soha nem látott. Csendben figyelt. Kis idő múltán halk mocorgás, cérnavekony csipogás hallatszott a dobozfészek belsejéből. Nagyapó türelmesen várt. Nem mozdította a csipeszcsőrt. Egyszer csak az egyik kis madár óriási-ra tátotta a csőrét, és a csipeszcsőrrel együtt bekapta a húsit. Amíg le nem nyelte a falatot, addig a csipesz bizony fogságban maradt. Majd elengedte, és a csipesz újabb falatot csippentett, és nyújtotta a fiókák felé, ügyelve arra, hogy a másik madárka is egyen. Mikor végre úgy tűnt, a madárkák jóllaktak, nagyapó visszatette a maradék húsit a hűtőbe, és az izgalomtól fáradtan pihenni tért. Kisunokája is mellé heveredett. Befészkelte magát papi hatalmas karjai közé, és mosolygott. Majd még mielőtt elaludt volna, megkérdezte nagyapót:

– Papa! Miért veszélyes ez az idő a fecskékre?

– Tudod, Pocok, a fecskék a levegőben repdesve szerzik az élelmüket. Sokszor néztük már együtt őket, amikor cikáznak összevissza a levegőben. Gondold csak el, ebben az időben, nem tudnak a levegőbe röppenve apró rovarok után kapkodni. Ilyenkor még élelem sincsen nekik, mert a sok eső elmossa őket. Ezért nem tudják a fiókákat sem etetni.

– Meghalnak? — szomorodott el a kisleány.

– Bizony előfordulhat! — sóhajtott nagyapó. — Ezért kell nekik segíteni. Holnap a szülőknél is teszünk ki ennivalót. És ha végre kisüt a nap, és ha ismét jó idő lesz, a fiókákat visszaadjuk a szüleiknek.

– De papi! Olyan aranyosak! Inkább tartsuk meg őket!

– Azt nem lehet! Nekik a szüleikkel és fajtatársaikkal kell élniük. Csak ők tudják nekik megtanítani a fecskeéletet, hogy mire jön a tél, erősen és biztonsággal tudjanak útra kelni oda, ahol meleg fogadja őket. A messzi Afrikába. Tavasszal onnét jönnek majd vissza, és énekelnek majd újra nekünk.

– De...

– Semmi de! — szólta nagyapó határozottan, de kedvesen. — Ott kint az a tyúk az ólban, fel tudna téged nevelni? — kérdezte a gyermeket, aki halkán kuncogni kezdett:

— Jaj, papi! Hogy te milyen mókás vagy! Már, hogy tudna egy tyúk egy kisfiút nevelni???

— Na látod!

— Papi! Értem már! — súgta a gyermek, és békésen álomba szenderült. Álmában süttött a napocska, szárnyaltak a madarak, cikáztak a fecskék, és hallotta az éneküket. Arcocskáján boldog mosoly pihent. Nagypapó is mosolygott, ahogy tekintete kisunokájára tévedt.

A duruzsoló fagyasztószekrény

Történt egyszer, hogy a fagyasztószekrény, aminek három fiókjá volt, a tetejénél izzadni kezdett. Először csak apró cseppecske jelent meg rajta. Látni is csak akkor lehetett, ha lehajolt hozzá az ember, és oldalról alaposan megnézte. Bizony, olyankor ott mosolygott az ifjú csepp, és élvezte az életet. Élvezte, hogy csillogó testével mindent vissza tudott tükrözni, ami csak elébe került.

Az idő múlásával a csepp mellé másik csepp is került. A cseppecskék örültek egymásnak. Játékosan egybefolytak, majd külön váltak, mikor egy újabb csepp jutott a fagyasztószekrény szigetelésén át a szabadba. Nagyot sóhajtott, majd nyújtózkodott:

— Mily remek is idekint! Szabadon! Nem abban a dermesztő jégpalo-tában.

A korábban született csepptestvérei örömmel üdvözölték, és megmutatták neki is az egybefolyós majd külön válós játékot.

Jött a nyár, és a fagyasztószekrény egyre jobban izzadt. A gazdának időként már le is kellett törölnie a kicsike tócsát a tetejéről. Ilyenkor a vízcseppek nagyon rosszul jártak, mert a száraz rongy beszívta őket. De kárpótlásul, vigasztalásul, újabb cseppek jelentek meg a fagyasztón. És egyre sűrűbben, egyre nagyobb tócsát hozva létre. Lassan állandó készenlétben volt a törlőrongy. Állandó szükség volt már rá. A rongy fontosságát, sőt nélkülözhetetlenségét naponta hangoztatta a sokasodó vízcseppeknek. Ezzel próbálta őket kordában tartani. De sajnos pont az

ellenkezőjét érte el vele. A cseppek, mint a gyerekek, juszt is előbújtak. Az egyik nagyszájú csepp nem hagyta szó nélkül a rongy fontoskodását:

— De nagyra vagy magadtól! Nem tagadom, tényleg felitatnak veled minket, és szagolnunk kell áporodott testszagod, de mi elpárolgunk, és ha hidegebb lesz, majd ismét cseppfolyóssá válunk. De mi lesz veled, ha már nem lesz rád szükség?

A rongy elgondolkodott azon, amit hallott. De nem tudta a választ.

— Elárulnád, mi lesz akkor velem? — kérdezte a nagyszájú vízcseppet.

— Kidobnak! Egyenesen a szemétre kerülsz. Nem túl szép vég.

A rongy elkeseredett. De nem volt mit tennie. Ez az ő sorsa. Ettől a gondolattól megnyugodott. Boldogság járta át nedves testét és rongyszívét. Mert amíg szükség van rá, addig teljesíti a kéréseket. Mit is tudhat egy ilyen csepp a hűségről!? Semmit! Ráadásul teljesen értelmetlen dolog, hogy a hűtő tetején ücsörögnek.

Telt-múlt az idő. A vízcseppek sokszor már akkora tócsát alkottak, hogy belefolytak a hűtő kis lámpájába. Bizony nagy galibát okozhattak volna az ostobák. Talán még zárlatot is. De a gazda észrevette időben a bajt. Kikapcsolta a hűtőt, szétszerelte a lámpácskát. Kitisztogatta, kiszárította. Majd összeszerelte, ismét üzembe helyezte.

Egy darabig még így folytak a dolgok a vízcseppek, a rongy, a lámpácska és az egyre bosszúsabb gazda között.

— Meglátjátok — szólt családjához, mint akinek a fogát húzzák, hogy pénzt kell kiadnia —, előbb-utóbb új fagyasztót kell venni! Ennek már teljesen tönkrement a szigetelése. Meghallotta ezt az öreg fagyasztószekrény, aki már 26 éve szolgálta a családot, és nagyon elkeseredett. Annyira bánatos lett, hogy minden részén át, amin csak lehetett, eresztetni kezdett. Alatta is állt a víz, a tetején is örökös tócsa volt már. Óránként kellett törölgetni. A rongynak annyi ideje sem volt, hogy kicsit szikkadjon. Nem volt mit tenni. A gazda emlékezett rá, hogy a múltkor már megnézték annak a nagy üzletnek a kirakatában álló fagyasztót. Még jó is lehetne, mert neki is fiókjai vannak, mint a réginek. El is mondta a feleségének, hogy mennyire hasonlít ehhez a mostanihoz.

Ettől az öreg fagyasztószeletrény kissé megnyugodott, depressziója alább hagyott. Hisz fontos ő! A külleme, a tehetsége. Nem elhanyagolható. És azt belátta ő is, hogy eljárt felette az idő. Kell a hely a fiataloknak.

Elment a gazda az üzletbe. Szerencséjére még meg volt a kirakatban álldogáló fagyasztószeletrény, aki már nagyon unta a semmittevést. Többre tartotta magát. Dolgozni szeretett volna. Kipróbálni, milyen is az élet.

Igazán nagy öröm volt számára, amikor erős kezek megmarkolták, és óvatosan, mint egy hímes tojást, betették az autóba. Első munkahelyén azonnal beállították a posztjára, a konnektorba bedugták a dugóját, beállították, milyen hideget csináljon, majd telepakolták jeges élelmiszerekkel. Brrrr! De hidegek voltak! Hamarosan felocsúdott az első meg-rázkódtatástól. Ekkor vette észre, nem ő az egyetlen hideget készítő berendezés a helyiségben. Egy elég idős fagyasztó is volt a közelben, aminek csorgott a könnye.

– Miért sírsz? – kérdezte tőle.

– Tudod, megöregedtem, elkoptam. Nem tudom a vizet magamban tartani. Állandó tócsa van körülöttem. Ezért lecseréltek. Te jöttél, hogy átvedd a helyem. Hát ügyes légy, mert nagyon fontos feladat a mienk.

– Mitől olyan fontos?

– Majd megtapasztalod. Annyit azért elárulhatok, mi tároljuk hosszú ideig az ételmezt az embereknek. Hogy amikor télen nem terem a földken zöldség, a fák kopaszok, nincsen rajtuk gyümölcs, akkor a mi fiókjainkból elő tudják venni.

Az ifjú fagyasztószeletrény jeges szíve megdobbant, és hevesen hűteni, fagyasztani kezdte a benne lévő dolgokat. Boldogságában duruzsolni kezdett. Csodájára járt az egész család. Ez a duruzsolás régi emlékeket, érzéseket juttatott a gazda eszébe. Estéknént szívesen ücsörgött mellette, és hallgatta a csendes duruzsolást. Ilyenkor úgy érezte, mintha odahaza lenne, még egész kicsi gyermekként. Testét átjárta valami megmagyarázhatatlan, finom érzés. Maga előtt látta a vaskályhát, benne a piros paraszt, és hallotta azt a gyengéd, simogató duruzsolást, amit a kályha adott ki magából.

Az öreg fagyasztó megnyugodott. Tehetséges az új fagyasztószerény. Sőt, olyat is tud, amit ő soha nem tudott! Hiába! Fejlődik a világ. A fiatalok pedig sokat tudnak. Mivel nem volt már rég bedugva a konnectorba, így szép lassan kiszáradt. Már nem állt alatta tócsa. Nem kellett szégyenkeznie miatta, és már nem volt szükség a rongyra sem. Mindketten beteljesítették azt, amire születtek. Nyugdíjba vonultak, és ha néha tanácsot kértek tőlük, soha nem utasították vissza a segítséget, és nem fitymálták le a kérdezőt.

Itt a vége, fuss el véle!

Öregasszony és a cicája

Egyszer volt, hol nem volt, a végállomáson túl, hol a Kapos utca fut, óriás fenyők között állt három ház. A középsőben élt ő, egy idős nő. Remeteségében társa egy cica, kinek fényes, fekete a bundája. Az emberek szemében maga volt a sátán. Kerülték is, ahogy csak tudták. Micsoda buta babona! Hiszen fekete cicánk csupa játék, ölcica! Dagasztó, cuclizó, doromboló szörgombóc. Öregasszony szemefénye! Naphosszat dajkálja, simogatja. Ha alszik a kis szente, lábujjhegyen tipeg öregsége. Ha kell, megfésüli. Karmot is vág neki.

Közös játék idején hangosan nevet a vénség. Cica szalad, asszonya tapsikol, majd a kis négy lábú halk léptekkel utána oson. A kanyarban megelőzi. Gazdasszonya épp hogy bele nem botlik.

Fekete cica lefekszik. Kócos bundáját rendezgeti. Öregasszony mosolygva szól:

— Elfáradtál, kicsikém? Pihenni szeretnél?

Gazdasszony a fotelba ül le, a cica ugrik az ölébe. Boldogan szusszanak! Vidám lak ez a remetelak. Csak a futár csenget néha, a cicának az elemózsiát hozva.

Egyszer volt, hol nem volt, a végállomáson túl, hol a Kapos utca fut, hiszed vagy sem, öregasszony és a cicája vígan kergetőznek, míg a halál el nem választja őket.

Itt a vége, fuss el véle!

Satu és Pozdorja

Mamóka a csipkével terített asztalnál ült és meleg kakaót szürcsölgett, mellé finom linzert falatozott. Szombatonként mindig ezt vacsorázta. Hiába, nem tudott leszokni erről a gyermekkori kedvencéről. Mióta Papóka elment, egyedül éldegél kis házikójában, de ilyenkor neki is megterít. Annyira szerette Papó is a meleg kakaót! Mindig azt mondta:

— Édes, kicsi Mamókám! Nincs a földön jobb, mint az a kakaó, amit te készítesz el nekem!

Mamókának ilyenkor mindig könny szökött a szemébe.

Ezen az estén is így történt. Mamóka szürcsölte a kakaót, tördelte a linzert, és törölgette könnyeit, mikor valami szokatlan hangra lett figyelmes. Botjára támaszkodva az ajtóhoz bicegett. Egy kicsit tétovázott, kinyissa-e vagy sem, mert ilyenkor már senkit sem szokott beengedni a házába, de a hang nem szűnt meg. Olyan volt ez a hang, emlékszik, még aprócska leányka volt, és a dédije mikor fogatlan szájával ette a tejeskávét, az adott ilyen nyammogó hangot. Vajon mi lehet ez? A kíváncsiság erősebb volt az óvatosságnál, és kinyitotta az ajtót. Egy fehér kutyakölyök állt a küszöb előtt, szájában valami aprócska, nyálás dolgot tartott. A nyammogó hangot pedig az adta, ahogy a kutya próbálta csorgó nyálát visszaszívni úgy, hogy ne okozzon sérülést annak a valaminek. Úgy tartotta a szájában kincset, mint satu a pozdorját. Biztosan, és mégis kíméletesen.

— Hát te? Honnét jöttél? Ki a gazdád? — kérdezte az állatot, aki nem várt semmire, csak egyenesen bement a félhomályba, és terhét, amit már jó ideje hurcolászhatott, letette a kis szőnyegre a tűzhely mellé. Az a valami mocorogni kezdett. Az öregasszony megijedt:

— Hallod-e! Csak nem egy egeret hoztál a házamba, mert azonnal kiteszem a szűrőd, meglátod! De az a valami alig hallható hangon nyávogni kezdett:

— Nya, nya, nyau!

— De hiszen ez egy cica! Biztosan fázik szegény, meg talán éhes is! — mondta anyó, szinte csak magának, de amikor kinyitotta a hűtőt, és elővette a tejesdobozt, a kutyuska csóválni kezdte a farkát, füleit kihegyezte, és csillogó szemekkel nézett fel rá.

— Te is éhes vagy? Na, várj csak! Keríték nektek valami tányérkát — mondta, majd az edényekkel csörömpölt egy kicsit, hol egyiket, hol meg a másikat vette elő, mígnem rátalált egy rég nyugdíjba küldött kis lábosra, és máris öntötte bele a tejecskét.

Amíg a kutyuska lefetyelt, addig mamó megtörölgette a cicust. Majd hagyta, hadd egyen ő is. A két kis jószág hamarosan álomba szenderült. Végre Öreganyó is aludni térhetett.

Teltek a napok, de a két kis állatért senki nem jelentkezett, pedig mindenkinek elmondta, hogy a gazdit keresi.

— Most mit kezdjek veletek? Látjátok, nem hiányoztok senkinek! Még a végén itt maradtok a nyakamon! Bizony nevet is kéne adjak nektek, ha már így esett. Valahogy kell, hogy hívjalak benneteket!

Ahogy így gondolkodik, eszébe jutott, mikor először látta meg őket az ajtóban. Mint satu és pozdorja.

— Igen! Ez jó lesz! Satu és Pozdorja! — Na, hogy tetszik? Satu és Pozdorja!

Ettől fogva hármacskán éldegéltek tovább a kis házban. Mamóka, Satu, a kiskutya és Pozdorja, a cicus. Az állatok sok vidám percet szereztek Mamókának. No persze bosszúságot is, de ezeket a szeretet mind elfeledtette vele. Satu megtanult egerészni, madarat fogni, sőt még a gyíkra is rávetette magát. Pozdorja éppen úgy szimatolt, mint barátja, Satu, és ugyanúgy a biciklis után kapott. Szegény postás lábát mindig összekarmolászta. Satu pedig igyekezett ellesni a fáramászás tudományát, de valahogy nem sikerült neki. Pozdorja buzdította, próbálja meg a hokedliről, az ablakpárkányról, persze ilyenkor a nagyra nőtt komondor mindig leverte valamit, amitől anyó mérgében utána dobta a söprűjét.

— Ó, ha ezt Papóka látná! — nézett ilyenkor mindig az égre, majd megenyhülve simogatta meg a fülét, farkát behúzó kutyust. Pozdorja is odasomfordált, mert bizony ő is nagyon szerette, ha gazdasszonya kényezteti. Olyankor hálából hangosan dorombolt neki. Ezt Satu nagyon irigyelte tőle, mert bármit megtanult, de ezt az egyet nem tudta. Anyó mindig rászólt:

— Ne morogj már megint, te, te, buta kutya!

Lassan egy éve, hogy Mamónál éltek, és egy családot alkottak. A két kis kedvenc a tavasz beálltával egyre nyugtalanabbá vált. Szerettek volna kicsit csavarogni a nagyvilágban, megismerkedni más állatokkal. Pozdorja, amint épp a meggyfa ágán ücsörgött és nézelődött, észrevette, milyen könnyen a kerítésen kívül tud kerülni. Hamarosan ki is próbálta. Satu bánatos szemekkel nézte barátját, aki szabadon jött, ment, akár egy madár.

— Vau! Cicusom, mesélj nekem arról, mi van odakint!

— Nyau! Ó, barátocskám, ha te azt tudnád! Olyan szép és daliás cicafiúkat láttam! Micsoda előkelő, peckes járásuk van! — mesélte Pozdorja Satunak, mígnem aztán az esti kiruccanások egyre ritkultak, majd abba is maradtak. Satu észrevette, hogy a cica mozgása nehézkessé vált, a hasa megnőtt, már alig tudott tőle a kerítés alatt bekúszni, vagy felszaladni a meggyfára. Alvóhelyük is szűkebbé vált, ezért a kutyus sokszor került a földre.

Egy reggelen a cica sehogy sem lelte a helyét, izgatott, ideges és aggodó volt, s le-föl járkált az udvaron. Satu érezte, valami nagy dolog van készülöben, így követte a cicát mindenhová, míg végül a cica bebújt alvóhelyükre, mert ott igazán biztonságban érezte magát, és keserves nyávogás közepette világra hozta első kiscicáját. Majd egy újabb cica következett és még egy. Satu figyelt. Ösztönösen bújt Pozdorja mellé és kezdte nyalogatni annak kölykeit. Miután mindannyian kipihenték a születés fáradtságát, és a picik szoptak is, szájukba vették a kölyköket, és egyesével behurcolták őket az öregasszonyhoz a kályha melletti kis szőnyegre. Éppen úgy, mint azon az estén, mikor Satu Pozdorjával a szájában megérkezett a házhoz.

Papucsfalva királylánya (Lorcsának)

Hogy hol van Papucsfalva? Megmondom. Térképen ne keresd, hiába is tennéd, de ha kinyitod a mesekönyved, pontosan az Üveg-hegy és az Óperenciás-tenger között találhatod. Egy cérnavékony kis szárazföld, amit akár az Üveg-hegy lábának is nevezhetnénk, ha jól megnézzük a rajzon. Ezen a picinyke szabad területen élt Papucsfalva királya családjával, és azzal a néhány alattvalóval, akik mind a palota szolgálatában álltak.

Papucsfalván mindig jókedv uralkodott, amit az Üveg-hegynek és az Óperenciás-tengernek köszönhettek. Mindig csillogott, ragyogott tőlük minden. A nap selymes fényét hol az Üveg-hegy szikrázó felszínén, hol a tenger csillogó víztükrén táncoltatta. Ettől a napfény szivárványruhát öltött magára, ami mindig ott tündökölt Papucsfalva égboltján. Ha le szállt az éj, fekete palástjáról a csillagok a tenger vizében táncoltak, és mint megannyi szentjánosbogárka világították meg az éjszakát. Ehhez a tánchoz az udvari zenész, a szél muzsikált. Mikor fúj, a tenger különös csobbanó, csobogó, cseppenő, csacsogó, loccsanó hangokon szólalt meg, és békés lágy morajlással csalt az emberek szemébe csillogást, ajkaikra barátságos mosolyt. Amikor a szél nekicsapódott az Üveg-hegy oldalának, a kiálló üvegsüvegeket, az apró üvegszilánkokat, nagyobb sziklaszirteket mind körbenyaldosta. A sok csengettyűs vidám hangtól csak egyetlen hang volt szebb az egész környéken. A kis királylány nevetését, csilingelő kacagását semmi más nem múlhatta felül. Ilyenkor, mikor a szél muzsikált, a kicsi királylány örömeiben táncra perdült, és csak nevetett, és nevetett, megállás nélkül. A királyi szülők el sem tudták képzelni, hogy létezhet-e ennél nagyobb boldogság, vagy hogy ennek a csodának valaha is vége szakadhat.

Egyetlen gondjuk volt csupán, hogy a kis királylánynak ilyenkor mindig elvált egy pár papucs. Lassan már nem volt mit felvegyen. Ugyan volt a birodalomban mindenféle papucs, strandpapucs, utcai papucs. Volt kopogós, fényes, gyógypapucs. De volt futó, játszó, nagymamás, nagyapás is. De királylányos bizony nem volt.

A kis királylányt ez egyáltalán nem zavarta. Neki az volt a fontos, hogy legyen mivel fésülnie derékig érő arany haját, amelynek csillogása láttán még az öreg Nap is szégyenkezve vonult a felhők mögé. Az Üveghegy is belesápadt az irigységbe, ilyenkor nem csillogott, mint a gyémánt. Egyedül az Óperenciás-tengerben úszkáló aranyhalat nem bántotta ez a csillogás. Őket megvédte a víz kéksége. Ráadásul, amikor a királylány a vízpartra ment, mindig összefogta a haját zöld hínárral.

Telt, múlt az idő. A szél minden évben muzsikált, amikor az éjszaka csillagai a tengerben fűrödtek, így minden évben egy pár papuccsal kevesebb állt a királyi papucs szekrénypolcán. És már nincsen, aki készíthetne ilyen különleges papucsot. Sajnos rég elfogyott már az a finom anyag, amiből készült, és a pókok, akik szőtték belőle a papucsot, ők is rég elköltöztek. Így szégyenszemre a királylány lassan mezítláb járt a palotában, az utcán és a vízparton. Lassan táncolni is csak mezítláb tudott. Ezek a papucsok azért voltak olyan különlegesek, mert anyagukat gondosan összeválogatott és befogott hozzávalókból készítették. Ilyen volt például a tündérhaj, ökörnyál, meleg napfény, hűvös harmatcsepp, szép ívű szivárvány árnyéka. Végül rugalmas pókhálóval szőtték össze. Az ebből az anyagból készült papucs hidegben is és melegben is kényelmes viselete volt az érzékeny lábú királylánynak, aki semmi mást nem tudott a lábára húzni, mert azonnal kipirosodott, kisebesedett a lába. Bőrkeményedés, víz hólyag éktelenkedett ilyenkor a lábán.

Szegény öreg, őszszakállú király törte a fejét, mit is tudjon kitalálni, hogy meggátolja a közeledő bajt. Eszébe jutott, milyen régen is beszélt udvari boszorkányával. Kapta az asztalán lévő üvegcsengenettyűjét, és magához hívta a boszorkányt, aki meglepő módon még mindig olyan fiatalos volt, mint annakidején, amikor legutóbb találkoztak.

— Felség! Hívattál! — hajolt meg mélyen az asszony.

— Jól van! Jól! Elég legyen ebből. Tudod, erre semmi szükség — legyintett a király. — Gyere, ülj ide az asztalomhoz!

A boszorkány leült, és királyára nézett.

— Mit kívánsz, királyom? — kérdezte tőle.

— Azt akarom tudni, a kártyáid tudnak-e valami megoldást leányom papucsproblémájával kapcsolatban?

— Ejnye, királyom! Biztosan akarsz a kártya segítségét? Legutóbb is, amikor a kisasszony született...

— Igen, tudom. De fogytán a papucskészlet.

— Vagyis beigazolódt az akkori jóslat, hogy tizennyolc éves korában meg kell válnod leányodtól? Hogy a tenger szellemének kell adnod, hogy ne mossa el a birodalmadat?

— Még nem! Még van egy év addig — nézett esdeklően a király a boszorkányra.

Az udvari boszorkány elővette jóskártyáját, és kiterítette az asztalon. Egy darabig hümmögött, csóválta a fejét, majd így szólt:

— Férjhez kell adnod a lányod egy éven belül!

— De kihez adhatnám? Hiszen nincsen egyetlen legény sem a környéken!

— Küldd szét a hírnökeidet! Vigyék el a híret annak, hogy Papucsfalván a királylány eladó sorba került, és keressük méltó párját!

A király az udvari írnokkal megíratta a levelet: „Figyelem! Papucsfalvi királykisasszony eladó sorba került! Várjuk azokat a kérőket, akik olyan topánkát hoznak, ami nem sérti fel a lábát. Aki ilyet tud hozni, feleségül veheti a királylányt, és ha az öreg király meghal, annak a helyébe léphet.”

Az aranyhalakat sorra mind kifogták a különböző országok, birodalmak horgászai. A kis palackpostákat pedig elvitték a legügyesebb, legokosabb, legdaliásabb ifjakhoz, akik mind útra kerekedtek. Volt, aki a tengeren próbálkozott, és volt, aki az Üveg-hegyet akarta megmászni. Volt, aki repülő épített magának, és volt, aki léghajóval indult útnak.

A kitűzött nap egyre közeledett. A királyi palotában az udvari zenész egyfolytában muzsikált. Igen ám! De amíg ő zenélt, addig egyetlen kérő sem érkezett, mert hol a tenger vetette hullám sodorta vissza őket, hol az Üveg-hegy csillogása vakította el vagy süketítette meg a kérőket.

Ezért a király elrendelte, hogy a zenészt zárják be.

Befogták a szelet egy nagy hordóba, és a menyegző idejéig egy hét lakattal lezárt titkos szobába tették. Most már, hogy szélcsend lett, a kérők szép sorjában megérkeztek. Voltak cicomás ficsúrok, voltak szakadtak, lomposak, művészellemek. Tisztességes kétkezi munkások, halászok, pékek... Mindegyikük hozott lábbelit, amit a királykisasszony sora fel is próbált. Harmadik napja tartott a cipellőpróba, de a kiráylány nagyon elcsüggedt, félt, hogy nem talál a lábára való topánt, amikor megjelent a következő kérő, egy daliás, barna szemű fiatalember. Egyszerű, sportos ruhája, laza vászonnadrágja sok zsebbel, kellemes zöld színű galléros pólója kényelmes öltözetnek tűnt. Lábán könnyű, jó kiállású vászoncipő díszelgett. A legény mélyen meghajolt az aranyhajú lány előtt, majd mikor felegyenesedett, a kiráylány szemébe nézett, és feleje nyújtott egy egyszerű, fehér dobozt.

— Fenséges királykisasszony! Vedd fel a cipőt nyugodtan. Meglátod, kényelmes lesz. Ebben aztán kedvedre táncolhatsz!

A kiráylány formás lábacskaít beledugta a szépen megmunkált homokszínű, puha vászoncipőbe. A legény letérdelt elé, és bekötötte a cipőfűzőket.

— Apácska! Hol van a zenész? Táncolnék egy kicsit! — nevetett a kiráylány.

Az öreg király szívét ismét elöntötte a boldogság, hogy megint hallja csilingelő kacagását a leányának. Ugrasztotta is a szolgát, hogy engedjék ki a szelet. A szél nagyon örült. Olyan különleges zenébe kezdett, hogy senki nem tudott egy helyben megállni. Táncolt az egész udvari nép, és táncoltak a kérők is. Táncoltak egész éjjel. A kiráylány lábán azonban egyetlen piros folt sem éktelenkedett. Seholy egy vérhólyag, egy bőrkeményedés.

Az öreg király nagyon elégedett volt a legénnyel és az új cipellővel. Ki is hirdette a világra szóló lakodalmat. Az aranyhalak mellé segédhalakat kellett szerződtetni, hogy győzzék vinni a palackpostával a hírt. Mire mindegyik hal visszatért a helyére, addigra már megkezdték a lakodalmat, és a tenger szellemét is meghívták. Hogy többé ne haragud-

janak egymásra, még a pertut is megitták. Az öreg királyné még most is elpirult, amint meglátta régi kedvesét...

Itt a vége, fuss el véle!

Az óriási tulipán

Történt egyszer, hogy a tulipánhagymák között nagy lárma tört ki. Hangos vitatkozás, kiabálás, majd csend, és sírás.

– Menj innen, te otromba!

– Hogy nézhet így ki valaki?

– Akkora vagy, mint egy ház! Ilyen nagy és ronda hagymának nincsen helye köztünk!

A hagymák lázadtak, végül elüldözték a nagyra nőtt társukat azzal, hogy másutt rontsa a levegőt. Köztük nem maradhat, hogy is nézne ki a tulipánföld, a hullámzó tulipántenger, köztük egy ilyen nagy és ronda tulipánnal! Mert abban biztosak voltak, hogy a nagy hagymából nagy tulipán nő majd. Nem volt választása a nagy hagymának, akit Tulipán Pirinek hívtak. Sírva vált ki a többiek közül, és elindult az ismeretlenbe. Ment, mendegélt. Lábacskaí alig bírták a súlyát, ezért sokszor megállt pihenni. Minden alkalommal remény töltötte el a szívét: – Talán itt gyökeret ereszthetek!

De sehol nem érezte jól magát. Könnyei tovább áztatták hagymatesztét, ettől a benne szunnyadó nedvek ébredezni kezdtek, és kicsi gyökérszálacskákat hajtottak kifelé a friss levegőre. Piri nem látott át könnyein, megbotlott és gurulni kezdett. Gurult, gurult, jó sokáig, talán még most is gurulna, ha bele nem pottyan egy gödröcskébe. Először megijedt, majd örömmel nyugtázta, hogy nem látszik ki a gödörből. Boldog volt! Nagyon boldog! Gyökerecskéi egyre erősebbé váltak, és belefúródtak a földbe. Onnét szívták a tápanyagot, hogy a hagymában lévő élet napfényre kerüljön. Jött a szél, betakargatta egy kis porral, szá-

raz levéllel, majd megkérte az esőt, locsolja meg kicsinykét, hogy meleg takaró fedje a hagymagyökereket.

Így is történt. Az eső eleredt, miközben a nap kisütött, és barátságosan mosolygott. Ettől vidám, élénkszínű szivárvány jelent meg az égen. Tulipán Piri a földben békésen pihent egy cseppet, majd csírát növesztett. Dédelgette, táplálta, mígnem egyszer csak a csíra kibújtt a földből, és csak nőtt, csak nőtt, egyenesen a nap felé. Két levélke jelent meg rajta, majd szép nagy, duzzadó bimbó. A bimbó körbenézett. Egy hatalmas fa és nádas között született meg. De mivel árnyékot vetettek rá, eltakarták a napot előle, így tovább növekedett. A levelek felvettek minden fényt, harmatcseppet, amit kaptak a természettől, így segítve a további növekedést. Mikor a bimbó úgy gondolta, már elég magasán van, kibontotta szirmait, melyek akkorák voltak, mint egy-egy lapulevél, és Piri végre mosolyoghatott. Piros arcán érezte a napfényt, a szelet, az esőt.

A fa és a nádas már jó ideje figyelték, mi lesz a jövevényből, akit a szél takart be, és mikor meglátták, hogy csak egy tulipán, ráadásul milyen nagyra törő, bizony haragudni kezdtek rá. Nem örültek neki, hogy feléri őket, és a nap előbb mosolyog rá, mint rájuk, akik már régóta itt élnek.

— Hogy te milyen otromba vagy!

— Nem is vagy igazi tulipán.

— De igen, igazi tulipán vagyok! Tulipán Piri az nevem — pityeredett el a frissen nyílt virág.

— Még hogy igazi! Ekkora tulipán nincs is! — háborgott tovább a fa.

— Ne itasd itt az egereket! Még az kell, hogy tovább nőj nekünk! Inkább bújnal a föld alá, mint itt parádézol! — zsörtölődött a nádas.

A tulipán egyre jobban sírt, szinte zokogott. Könnyei áztatták gyökereit, amitől még nőtt pár centit.

— Te nem érted, hogy nincs itt helyed? Nincs benned szégyenérzet? Képes vagy még tovább nőni? Hallatlan! — mérgelődött ismét a fa, és egyik ágával, ahogy nagy lendülettel mutogatott, véletlenül meglegyintette a tulipán szép piros fejecskéjét.

Ettől Pircsinek az egyik szirma letört, és lehullott a fűbe, pontosan oda, ahol egy szentjánosbogár nappali pihenőjét töltötte. A bogár felriadt ál-
mából, kimászott a piros szirm alól, és kérdően nézett fel a tulipánra.

– Miért ébresztetted fel?

– Ne haragudj, nem volt szándékos – válaszolt még mindig hüppögve a nagyra nőtt tulipán.

– Miért sírsz?

– Hát nem látod? Olyan nagy vagyok, hogy mindenki utál miatta. A testvéreim elűztek, a fa féltékeny rám, és letörte a szirmocskámat. A buzogány is állandóan ostoroz. Sehol sincsen nyugtom.

– Nahát! Ez bizony nagyon csúnya dolog. Bántani a másikat, csak mert kicsit más a megszokottnál?

– Attól félnék, elveszem a napfényt tőlük, pedig én hamarosan elnyílok, lehullnak a szirmaim, és száram is leszárad. Ó, jaj! Minek is vagyok én? – keseredett neki nagyon Piri. A szentjánosbogárnak arrébb kellett lépnie, nehogy a ráhulló könnycseppek tönkretegyék a világítását.

Ekkor a magasban egy kék hátú cinege jelent meg, vígan danolászva repült éppen feléjük. Szentjánosbogár Amálnak hirtelen ötlete támadt.

Természetével ellentétben nappali fényben kezdett el világítani. Úgy helyezkedett, hogy a madárka észrevegye a fényjeleket.

Így is történt. A danolászás abbamaradt. Cinege Lenke egy kicsit gondolkodott, vajon mi is történhetett, mikor észrevette a piros tulipánt. Odaszállt hozzá.

– Hát te? – csivitelte. – Még nem láttalak erre felé. Honnét jöttél? Tulipán Piri ismét sírva fakadt, és elmesélte szomorú sorsát. Lenke és Amál tanakodni kezdtek, hogyan segíthetnének a tulipánnak.

– Tudjátok – kezdett mesélni a madárka –, nemrégiben eltörött a szárnyam. Repülés közben valami nekicsapódott, és én lepottyantam a földre. De nem ám akárhová! Egy idős nénike lábai elé. Ő felvett, karjaiban tartott, majd bevitt a házába és meggyógyított. Ott lakik egyedül, magányosan azon a nagy hegyen. Épp most jövök tőle, egy kicsit énekeltem neki, hogy ne érezze magát oly árvának. Mi lenne, ha a tulipánt odavinnénk? Szépségével biztosan örömet okozna Zsuzsi mamának.

Piri abbahagyta a sírást. Szentjánosbogár Amál is örvendett.

— Ez nagyon jó ötlet! — mondta villogva a madárkának. — De hogyan? Cinege Lenke felszállt a piros arcúhoz és így szólt hozzá:

— Kérlek, ne ijedj meg, megpróbállak a nyakadnál fogva kihúzni a földből, és odarepítelek az anyóhoz a hegyre. Jó lesz?

Piri némán bólintott, és túrte, hogy a madárka húzza, vonja, ráncigálja. De hiába minden. A tulipán meg se mozdult. A madárka pihegve ült viszsza a fűbe a bogár mellé.

— Most mi lesz?

— Nem tudom — lihegett a madárka.

A tulipán lehajolt hozzájuk, és így hármásban gondolkodtak együtt. A szentjánosbogárnak mentő ötlete támadt:

— Tudom már! Hívjuk ide a szarvasbogarat! Szarvasbogár Márk a világ legerősebb bogara. Biztosan tud segíteni.

— Hogyan? — kérdezte izgatottan a virág.

— Elvágja a száradat itt, a föld felett, és a madárka a csőrében elre-píthet az anyóhoz.

— De jó, de jó! — ujjongott a Cinege Lenke.

— Már is szaladok az erdő mélyébe, és hívom a szarvasbogarat — mondta Szentjánosbogár Amál. Hamarosan csörtetve jött a szarvasbogár. Mikor meglátta az óriási tulipánt, bizony meghökkent. Nem gondolta, hogy ekkora. De nem foghat ki rajta egy magas szár. Márk bőszen nekiállt és harapta, körbe-körbe a szárát. Harapta, rágta, csócsálta, egészen addig, amíg a tulipán megingott, és elterült a földön.

— Nem ütötted meg magad? — kérdezte a cinege.

Pircsi végigtapogatta a testét.

— Úgy néz ki, egyben vagyok.

— Akkor én most elviszlek Zsuzsi mamának. Betesz majd egy szép vázába, vizet önt alád. És minden nap gyönyörködni fog benned.

— És mi lesz a hagymáimmal? Tavasszal megint kihajtanak, és egyre többen lesznek a kicsinyeik. Nem szeretném, ha az én sorosomra jutnának! — sóhajtozott a piros arcú, és egy újabb szirma hullott a fűbe.

Az állatok megint gondolkodni kezdtek.

— Mi lenne, ha megkeresnénk a hangyák királynőjét, Hangya Zsókat, és megkérnénk, hogy segítsenek. A hangyák nagyon erősek, és nagy terhet tudnak messzire elvinni — mondta Márk, a legerősebb szarvasbogár.

— Remek ötlet! — repdesett a madárka. — Láttam már én is röptömben, hogyan haladnak szépen sorban egymás után. Menjünk, és kérjük meg a királynőjüket, hogy segítsenek!

Nem is tétováztak tovább. A madárka, mivel ő volt a leggyorsabb, elrepült a közeli hangyabolyhoz. Ott a kaput védő katonának elmondta, mi járatban van. Az őr azonnal üzent a királynőnek, aki elrendelte a katonák és dolgozók sorakozóját, és Cinege Lenkét követve hamarosan megérkeztek a földön heverő Tulipán Pirihez.

Ők is elcsodálkoztak, milyen nagyra nőtt szegény, és megállapították, valóban szüksége van a segítségükre. Kidolgozták a tervet, hogyan végezzék el a munkát. Először a dolgozók kiássák a hagymákat a földből, majd a katonák a hátukra veszik és követik a madárkát. Mert ő tudja, hová kell menniük. Ha egy katona elfáradt, átadja egy másiknak a terhet, és így biztosan célba érnek.

Mikor így mindent megbeszéltek, cinege megkérdezte a piros arcút:

— Indulhatunk? Nem félsz?

Tulipán Piri bágyadtam bólított, és elindult a mentőcsapat. Cinege Lenke az égbolton repült, csőrében a virággal, a hangyák alatt a fűben vonultak, hátukon az anyahagymával és kicsinyeivel. Szarvasbogár Márk visszatért a fatörzséhez, Szentjánosbogár Amál ismét nyugovóra tért. A kis csapat útnak indult. Sietniük kellett, mert folyadék nélkül a tulipán nem bírja már soká. Ezért nem állhattak meg pihenni. Ki kellett tartsanak az utolsó leheletig. Végre a nap sugarában megcsillant Zsuzsa mama házának ablaka. A madárka újult erőre kapott, a hangyák is szaporábban meneteltek.

Lenke egyenesen a házikó ablakpárkányára szállt. Letette a tulipánt, és bekopogott az ablaküvegen. Anyó örömmel szaladt ki az udvarba. Mikor meglátta azt a sok hangyát, nagyon megijedt, hogy valami bajt hoznak a házra.

De a madárka megnyugtatta. Énekelni kezdett, és átadta a szál piros tulipánt anyónak. A hangyák letették a hagymákat. Majd hátraarcot csináltak, és visszaindultak oda, ahonnet jöttek. Zsuzsi mama utánuk szólt:

— Várjatok! Hadd adjak egy kis útravalót! Biztosan megéheztetek — mondta, és némi kenyérmorzsát szórt eléjük. A tulipánt megpuszilgatta — ettől Piri arca még pirosabb lett —, vízbe tette, és a szobája legelőkelőbb helyére ültette. Szeme csillogott a meghatódottságtól. Ilyen izzó piros tulipánt még sosem látott.

Kedvenc cinegét is megetette, megitta, majd mindenkit útjára engedett.

— Vigyázatok magatokra! — kiáltott utánuk. A hagymákat egy kosárba gyűjtötte, hűvös, sötét helyre tette.

— Pihenjete csak! Majd ha eljön az ideje, kiültetek benneteket a kertembe. A tulipán pedig végre boldogan virított még néhány napot Zsuzsi anyó gyönyörűségére.

VÉGE!

Kajak Bohóc éhes

Történt egyszer, hogy Csinnadratta ország királya, Csinnadrattavi Bonifác kihirdette, hogy országa minden asszonya azonnal jelenjen meg fenséges színe előtt, mert kedvenc bohóca, Kaja bizony nagyon éhes, és csakis kizárólag tojásos nokedlit hajlandó enni. A hírre nagy sürgölődés támadt. Az ország mind a harminckét asszonya, úgy ahogy volt, kapta magát, és rohant a király elé. Izzadtan, csapzottan sorakoztak egymás mellett. Kezeiket tördelték izgalmukban. Volt, amelyik köténye szélét markolászta, volt, kinek homlokáról akkora verejtékcsepp gördült le, hogy elég lett volna a király szomjának oltására.

— Nos, asszonyok! — szólt a király. — Tüsténkedjete, és ebédre legyen tojásos nokedli uborkasalátával, mert szegény Kajak haja hullani kezdett az éhségtől, ami megmaradt, az is hófehérré vált. Ezt nem tűrhetem!

Az asszonyok egymásra néztek, majd egyszerre kezdtek beszélni:

– De felséges királyom, nincs tojás a háznál, nem tojtak a tyúkok!

– Királyom! Nincsen liszt, még nem aratták le a búzát!

– Uram, királyom, nem tudom begyűjtani a sparheltet, mert elfogyott a tűzifám, az ember meg odavan a juhokat terelni.

– Lárifári! Elég, ha mondom! A kiskésit ennek a sok nyavalygásnak, kifogásnak! Amit mondtam, megmondtam! Ha nem lesz ebédre, amit Kajak kér, bizony mondom, megbánjátok, mert egy hétig csalánon kell térdepelnetek!

Csinnadrattavi Bonifác király megigazította koronáját, visszaült trónjába, és kezével intett az asszonyok felé, hogy menjenek a dolgukra. Mentek is, hogyne mentek volna. Mind hazasietett, és igyekezett a hozzávalókat előteremteni. Az egyik a tyúkólban kérlelte tyúkjait, hogy legalább mindegyikük egy tojást tojjon. A másik a kamra polcairól próbált annyi lisztet összeseperni, amennyi elég lehet egy jó nagy adag nokedli készítéséhez. Egy másik asszony minden tüzelhetőt összeszedett a ház körül, de nem sikerült tüzet gyújtania.

Így telt az idő. A nap egyre magasabban járt az égen, de még senki sem sikerült nokedlit készítenie. Fogták magukat, gondolták, viszsza-mennek a király elé, és kérnek egy nap haladékot, mert az már mégsem járja, hogy ilyen rövid idő alatt csodát tegyenek. Ha egyszer nincsen elég hozzávaló, nem lehet elkészíteni. Szemlesütve álltak a fenséges uralkodó előtt.

– Hadd halljam! Miért nem a konyháitokban vagytok?

Az asszonyok elpanaszolták bánatukat, és kérték, Kajak Bohóc legyen egy kis türelemmel, másnapra biztosan lesz már tojásos nokedli. A király meghányta-vetette a dolgot, és belátta, valóban túl rövid az idő. Üzent kedvenc bohócának, hogy bizony várnia kell, mese nincs. Kajak Bohóc aznap bizony éhesen tért nyugovóra, mert hiába kínálták más étellel, amit a világhírű udvari szakács készített neki, ő nem fogadott el semmit. Egy falat nem sok, annyit sem evett. Még piros labdaorát sem dugta az ennihalóba. Csak azt hajtogatta:

– Tojásos nokedlit akarok uborkasalátával! Most!

Eljött a reggel, majd a délelőtt is kopogott a királyi palota ajtaján, de egész idáig még egyetlen asszony sem tért vissza. Kajak Bohóc igencsak lógatta orrát, és úgy korgott a gyomra, hogy a napsugarak is beleremegtek. Majdnem elgömbültek. De most kitartónak kellett lenniük, mert a szomszéd faluból egy aprócska szekér igyekezett a palota felé, és ügyelni kellett az útját, nehogy eltévedjen. Uborkaindára ültetett tojáshéj-hintót húzott egy vékony kalászlábú búzaszemparipa. Az uborkaszelekkerekeket alaposan beolajozták, hogy döccenőmentesen forogjanak, mert amit szállított, nagyon értékes volt. Még a hintót is kibélelték puha tollpihével, így vigyázva, hogy sértetlenül érjen célba a szállítmány.

Az aprócska hintónak hosszú volt az út, ha sokára is, de mégiscsak megérkezett a királyi palotához. Ott megállt. Egy picinyke tündér szállt le róla, majd megfújta harmatsípját. Ekkor szivárványszínű társai leemeltek egy üvegtálat, a kapu elé vitték, majd közös erővel megkongatták a kapun a kolompot. Mire a strázsáknak sikerült kinyitni a hatalmas fenyőajtót, a hintó már messze járt. Nem láttak semmi mást, csak az üvegtálat. Az örök bámultak, hirtelen nem is értették, mi történt, majd a legifjabb felkiáltott:

– Hiszen ez a tojásos nokedli, amit Kajak Bohóc vár!

Azon nyomban felkapták a földről, és rohantak a király elé, aki éppen ebédelni készült! Az udvari népek már mind az asztal körül ültek, Kajak is köztük volt, de tányérja üresen tátongott. Egy ősz hajú, kissé hajlott hátú ember átvette a tálat a strázsától, megmutatta Csinnadrattavi Bonifácnak, aki intett, vigyék Kajakhoz. Mikor a bohóc meglátta a hönvagyott ételt, örömeiben kurjantott egy nagyot, és végre valahára neki-láthatott az evésnek. Arcára ismét kiült szokásos széles mosolya, de legbelül azért kicsit pironkodott maga előtt, hogy ilyen nagy galibát okozott türelmetlenségével.

Hogy melyik asszony főzte végül meg neki a kívánt ételt, már sosem tudjuk meg. Csak az biztos, hogy Kajak Bohóc jóllakott az ízletes eledellel. Leöblítette bőven gyümölcssalátával, és most boldogan szundikál, mert evés után édes a pihenés.

Itt a vége, fuss el véle!

A pufogó pöfeteg

Valamikor hajdanán, mikor pöfetegmama kipöfentette a szabadba sok spóratársával együtt, egy langyos fuvallat magával repítette, és egy erdőszélen, mint valami könnyű játékot, leejtette. A fuvallat tovaszaladt, nem is gondolt többé a pöfetegspórára. A spórának szerencséje volt. Nyirkos, tápdús talajra esett. Ott ügyesen megkapaszkodott gombafonalával, és várt.

A nappal és az éjszaka rendre követték egymást. Hol sütött a nap, hol az ezüstös hold sápadt fénye világlott. Hol harmatcseppek tiszta teste érintette, hol zuhogó nyári zápor mosta. Egyszer egy ilyen zápor után egy szép nagy tócsa keletkezett éppen a gombaspóra előtt. A napfény a tócsán keresztül szólt hozzá:

— Ejha! De megnőttél, kicsi spóra!

A spóra nem értette, miért mondja neki ezt a pocsolyában fürdő napfény.

— Miért csúfolódsz velem? — kérdezte a napfénytől.

— Már miért csúfolódnék? Micsoda buta gondolat! Inkább hajolj ide a tócsa fölé, és majd magad is meglátod. De igyekezz, mert a tócsát fel kell szárítanom!

— Úgy, szóval még azt a kis sártól zavaros pocsolyát is elviszed tőlem!?

— Hát jó! Úgy látom, veled nem lehet értelmesen beszélgetni. Ha nem nézed meg magad, hát nem nézed. Én nem érek rá várakozni. Másutt is szükség van a melegemre. Ezzel a napfény a pocsolya fölé kúszott, és egy-kettőre felszárította azt.

A gombaspóra egyedül maradt, de egyáltalán nem bánta. Elég volt, ha csak magára nézett, és látta gyönyörű fehér, pihés, erőből duzzadó testét, és megnyugodott.

Telt-múlt az idő. Egyszer csak egy poszméh röppent rája.

— Ne haragudj, kedves Possz! Megpihenhetnék egy kicsit nálad? Ez a cudar szél úgy lefárasztott, alig bírnak a szárnyacskáim.

A gombaspóra méregbe gurult.

— Mit mondtál? Minek nevezted? Még hogy possz! Te vagy a possz! Egy ócska kis poszméhecske! Itt ugyan nem pihenhetsz egy percig sem! A méh látva, hogy milyen mérges is ez a possz, gyorsan átröppent egy szépséges margarétára.

Látta ezt a gombaspóra, és pufogva szólt oda nekik:

— Úgy, úgy! Ugyan mi tetszik azon a semmi kis növényen? Az is csak fehér, mint én!

A méhecske már készült, hogy fullánkját elővegye, annyira bosszantotta ez a pöffeszkedő viselkedés, de a szelíd kis margaréta nem hagyta.

— Ugyan már, kedves poszméh! Csak nem akarsz olyanná válni, mint ő??? Rá se ránts!

— Igazad van, kis virág. Inkább hazaröppenek.

Az idő haladtával a gombaspóra, aki még mindig nem tudta, milyen nagyra nőtt, csak gorombáskodott, zsémbeskedett mindenkivel, egyszer csak azt vette észre, hogy teste már nem olyan szép fehér. Sőt, egyre barnább, és érezte, hogy ott bent a lelkében, hogy ott is történik valami. Egyre ingerültebbé vált. Kétségbeesésében különböző gondolatok ötlöttek fel benne:

— Hm! Lehet, meg kellett volna nézzem magam a pocsolyában? Talán igaza volt a napfénynek!

A nap már sokkal lejjebb járt az égi úton, és már sokkal hűvösebb is volt hajnalonként. A margaréta a szomszédból rég elnyílt, elhullatta szirmait. Az erdő is változott. Sokkal tarkább lett. A gombaspóra nem értette ezt a változást, és dühösen dohogott magában:

— Tessék! Na tessék! Ki gyűlölhetsz ennyire, hogy megváltoztatja még a környezetemet is, és az otthonomat is feldúlja? Hová lett a megszokás hatalma? Hol a tisztélet?

Amíg ott dohog és zsörtölődik magában, arra ugrándozik tapsi mama a kicsi tapsi gyerekével. A nyuszik éppen ott, a spóra előtt álltak meg kifújni magukat, hisz olyan messziről ugráltak ide. A spóra azonnal rájuk förmedt:

— Ne lihegjetek rám! Ez nagyon goromba viselkedés! Miért történik velem mindig valami rossz? Miért talál meg mindenki, aki csak erre jön, és zavarja meg a nyugalmam?

A nyuszik riadtan néztek rá.

— Jél! — szólt tapsi mama. — Hisz ez egy pöfeteggomba! Hogy nőhetett ekkorára úgy, hogy az emberek nem ették meg?

— Micsoda?? Pöfeteg, és az emberek megesznek? Hogy merészeled, te kis ugribugri? Tee! Tee, hosszú fülű!

A nyuszik úgy megijedtek, hogy sebesen kiugráltak az erdőből, másik szálláshelyet keresve maguknak. A spóra pedig csak dühöngött tovább. Valami forttyogott benne. Valami ki akart törni belőle. Rettegni kezdett, hogy még valami baja esik, esetleg szívrohamot kap ettől az állandó mérgeskedéstől. Azt hitte, menten elájul, de nem ájult el. Tovább gondolkodott, és tudta, hogy ő nem tehet erről az egészről. Hiszen ő nem akar mérgelődni. De meg kell védje magát azoktól, akik erre járnak és sértegetik, zaklatják őt.

Addig-addig forttyogott ott beül, hogy egyszer csak a feje búbján, mint valami szelep a kuktán, egy rés nyílt, és ami benne forttyogott, az egy szuszra kirepült belőle a levegőre. Ekkor valami emlékkép villant át rajta. Mintha ilyesmi történt volna akkor is, amikor megszületett. Érezte, enyhül testében a feszültség, sőt, egészen elérzékenyült, mikor arra szaladt két cserfes gyermek.

— Csipi! — kiáltott az egyikük. — Idenézz! Mekkora pöfeteggomba!

— Jél! Ilyen óriásit még sosem láttam! — ujjongott Csipi, és Csöpire nézett.

— Ha ezt anyáéknak elmeséljük, el sem fogják hinni.

A spóra figyelmesen hallgatta, amit a két gyerek, Csipi és Csöpi beszélnek, és közben mélyen elgondolkodott.

— Lehet, igaza volt tapsi mamának, és tényleg pöfeteggomba vagyok? Te jó ég! Ezek szerint valóban megesznek engem? Ahogy így gondolkodott, merengett, egyre csak érezte, valami megint forttyog benne. Mire észbe kapott, a feje búbján lévő résen keresztül megint kipufogatott valamit a levegőbe. Ettől a benne lévő nyomás ismét megszűnt. Kezdte megszeretni ezt a pöfögést. A gyerekek pedig örömeikben sikoltoztak:

— Csipi! Láttad mekkorát pufogott? — kérdezte Csöpi.

— Igen, láttam! Jó nagyot! — felelte Csipi Csöpinek.

— Szaladjunk haza, és újságoljuk el apáéknak! — mondta Csöpi Csipinek.

— Rendben, szaladjunk. Ki ér előbb haza? — kiáltotta Csipi Csöpinék, és már szaladt is, Csöpivel a nyomában.

A pöfeteggomba ismét egyedül maradt. Kicsit még hitetlenkedett, de amint elégedetlenné vált, a nyomás azonnal jelentkezett benne, majd a feje búbján keresztül a levegőbe pöffent. De sokáig nem lazálhatott, mert visszajött a két gyermek, őket már ismerte, és velük jött két sokkal nagyobb ember is, biztosan azok, akiket úgy emlegettek, mint anya és apa, és kíváncsian nézegetni kezdték a pöfeteggombát, amitől az kényelmetlenül érezte magát.

— Bizony igazat mondtak a gyerekek! — fordult a férfi a nő felé. — De sajnós már nem ehető. Túl öreg!

Ha már itt jártak az erdőszélen, kihasználva az alkalmat, kicsit leültek az avarba, amit a gyenge napfény langyosan tartott, mintha csak tudta volna, hogy kirándulók érkeznek az őszi erdőbe.

— Ti tudjátok, hányféle neve van a pöfeteggombának? — fordult az apa a családjá felé. — Hívják őket úgy is, hogy pöfeteg vagy pöffeteg, possz, pöfing, peheteg. És még ki tudja hányféleképpen!

Az óriásra nőtt gomba, mert már biztos volt benne, hogy ő egy pöfeteggomba, és a hallottak alapján rájött, milyen goromba volt mindenkivel, nagyon örült. Sőt, boldog volt. Ettől az érzéstől ismét feszengeni kezdett. De most örömeiben, hogy az emberek számára már nem ehető. Örömeiben sorozatosan pöfögött. Hamarosan hatalmas kipöffentett pöfeteggomba-spórafelhő lepte be a környéket, még a közelben nevetgélők haja és ruhája is tele lett vele.

— Nézzenek csak oda! Hogy pöfög ez a gomba! Mire hazaérünk, az egész utat teleszórjuk a spórájával! — nevetett az apa, és elindult hazafelé. Családjá pedig vígan masírozott utána.

A pöfeteggomba újból magára maradt, arca egyre derűsebbé vált:

— Ha ez mind igaz, amit ez az ember mesélt a családjának, akkor... akkor nincs is miért haragudnom. Akkor minden rendben van. De ha ez így van, akkor tavasszal az lesz az első dolgom, hogy bocsánatot kérjek

azoktól, akiket megbántottam. Mert már tudom, hogy igazi pöfeteg-gomba vagyok, és a pöfögés az jó.

Ezekkel a gondolatokkal boldogan adta át magát a természetnek, hogy tegyen vele azt, amit tennie kell.

Foltika, a kis szalamandra

Történt egyszer, hogy Ezüst ország közepén, a Kerekerdőben, ott is a legmagasabb fa tetején, egy selyemszálon egy szép nagy és kövér hernyó hintázott. Addig, addig, míg egyszer az arra szaladó kora nyári szellő bele nem gabalyodott a selyemszálba, és el nem szakította azt. A dagadt hernyó lepottyant az erdő alját dúsító aljnövényzetre. Itt, a letört gallyak sokaságában fennakadt. A hernyónak szerencsére semmi baja nem történt. A nagy ijedtségre megéhezett. Azonnal falni kezdte a zöld leveleket. Egészen addig, míg végül kinőtte hernyóságát, és báb-ruhát öltött magára.

Nagy békésen heverészett, és élvezte az ágakon átszűrődő napfény kellemes melegét, mikor valami foltos négy lábú állatot pillantott meg. Jobban mondva, az állat vette őt észre.

— Szervusz! — köszönt neki az ismeretlen. — Foltika vagyok, a foltos szalamandra. És te?

— Én? Én gyapjaslepke vagyok.

— Lepke? Hiszen nincs is szárnyad!

— Majd lesz.

— Mikor?

— Nemsokára.

— Azt bizony megnézném, mert én el nem hiszem, hogy igazat mondasz!

— Mégis mit képzelsz te magadról! Azt hiszed, hazudok?

— Nem én! Csak, csak olyan, olyan... — hebegett Foltika. — De tudod, mit? Hazaviszlek anyához, ő biztos tudja, ki vagy. Óvatosan szájába fogta a bábót, és hazaszaladt.

Fiatalka volt a szalamandra, mégsem félt, hogy eltévedne, mert a kis patak, ami átszelte az erdőt, akár egy jó útmutató, egyenesen a saját odújukhoz vezette. Ám óvatosnak kellett lennie, nehogy a nagy igyekezetben belecsússzon a vízbe, mert bizony úszni azt nem tudott. Édesanyja az asztal előtt állt. Kezében egy hatalmas habszedővel fiacskája kedvenc csemegéjét, a mohaászka turmixot merte tálkákba. Nagyon belemerült a műveletbe, ezért nem nézett gyermekére, csak úgy odaszólt neki:

– Jó, hogy jössz! Mindjárt ebédelhetünk! Miért nem válaszolsz? Amikor kimerte az összes turmixot, végre felemelte tekintetét. Akkor vette csak észre, hogy mekkora nagy és rusnya báb van a szájában.

– Köpöd ki azonnal! – kiáltott rá ijedtében.

A kis szalamandra nem köpte ki szerzeményét, hanem felmászott az asztalra, és ott óvatosan letette a megmaradt mohára.

– Anya! Ez a valami azt mondja, hogy ő egy gyapjaslepke. Pedig szárnya sincs.

– Hű, a teremburáját! Ezer talicska és vízibolha! Én még életemben nem láttam ekkora csúfságot! Hadd nézzem meg jobban!

Amint közelebb hajolt, hogy szemügyre vegye az óriási pondrót, annak hirtelen felpattant a burka, és egy szemvillantás alatt kirepült belőle egy igazi gyapjaslepke. Csillogó szárnya barna árnyalatokban pompázott. A két szalamandra meglepetten nézte.

– Nahát! Tényleg lepke!

– Hiszen én megmondtam! – válaszolt a lepke, és kirepült az odúból. Foltika utánaeredt. Kicsit kergetőztek, ám a foltos szalamandra éhes volt, hasa hazavitte. Várt rá a finom, hús mohaászka turmix, amit csak az ő anyukája tud igazán finomra elkészíteni.

Szólőfürtöcske

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy árva kislány. Nem tudni, kicsoda, micsoda, honnét és mikor érkezett, de az biztos, hogy ott él-

degélt egymagában a falu szélénél álló gémeskút mellett nőtt vadszőlő árnyékában, egy ágakból, száraz levelekből összekötözött viskóban. A gémeskút mintha emlékezett volna arra, hogy a szőlőmaggal együtt érkezett, de öreg volt már nagyon, nem merte bizton állítani. Ez a szőlő olyan nagy volt, olyan terebélyes, hogy vesszőin madárfészkek ringatóztak, és annyi szőlőt termett, hogy a leányka mindig jóllakhatott belőle. A maradékot a napon megszáráította, és amikor nem volt érett szőlő, akkor ebből szemezgetett.

Az első tavaszi eső nyomán egy csodálatos tavacska született, amely körülölelte a szőlőtőkét, és táplálta egész évben. Vízében fürödtek a nyári melegben a vadkacsák, abból ittak a madarak, esténként békák kuruttyoltak a partján. Illatos petúnia futotta körbe a tavacskát, fehér virágai késő őszig csalogatták a méheket, melyek boldogan döngicséltek. Az árva lány benne mosta meg szépséges arcocskáját és hosszú, arany-szőke fürtjeit. Ha fürödni támadt kedve, kecses lábait óvatosan belemártotta a vízbe, majd óvatosan nyakig merült benne. Ilyenkor dalra fakadt. Hangja a szellő szárnyán eljutott egészen a közeli faluba. Ott a főutcán végiglibbent, majd nekiütközött a templomtoronynak, ott megkongatta a harangot, amely vízhangként verte vissza az éneket.

Élt a faluban egy legény. Nem is akármilyen! Hegedűkészítő volt a mestersége. Füle különösen érzékeny a hangokra, a zenére. Ilyenkor, mikor a harang dalolt, kiült a lócára, és megbabonázva hallgatta azt. El is határozta, a következő évben felkerekedik, és megkeresi a hang gazdáját. És ha megtalálta, bizony Isten, feleségül veszi. Ám addig még kell egy olyan hegedűt készítenie, melynek húrjai, mint a harang, csak a lány hangjától szólnak meg.

Az árva lány mit sem sejtett abból, hogy van egy legény a világon, akinek szívét akaratlanul rabul ejtette. Csak élte egyszerű életét abban a csodálatos és békés világban.

Telt, múlt az idő. A szőlőtőke körül minden a megszokott mederben zajlott, csak a kislány nőtt fel. Gyönyörűséges ifjú hölgy lett belőle. Ajkai meggyszínűek voltak, bőre hamvas, mint a barack, haja akár az érett búza kalásza, szeme olyan kék, ha belenézett a tavacskába, nem

is látta magát benne, hanem egyé vált vele. Beleolvadt teljesen. Ilyenkor a víz beszippantotta a leányt, aki egy pillanatra elmerült a habok között. A víz alatt csodálatos világ fogadta. Apró, szárnyas tündérek táncolták körbe, örvendtek jöttének. Buborékgyöngysort tekertek nyaka köré, amely segítette a víz alatt lélegezni. Ám nem maradhatott sokáig, bármennyire is szeretett volna. Még mielőtt a Nap aludni tért, vissza kellett térnie a vadszőlő mellé. Ez volt az ő nagy, nagy titka, melyet csak egy legény tudott megfejtetni, és akkor végre örökre visszatérhet a tó mélyére.

Egy nap, mikor a tavacszában hűsölt, és egy szőlőlevéllel a fején védte magát a napégés ellen, a háta mögül vidám danolászás ütötte meg a fülét. Ijedten fordult meg. Szeme megakadt egy legényen, aki rabul ejtette, fogva tartotta.

— Fordulj el! — kérte a legényt. — Hadd öltözzem fel!

Az ifjú engedelmesen megfordult, a lány egy szemvillanás alatt magára kapta könnyű ruháját.

Míg öltözött, a hegedű húrjai csendben rezegni kezdtek a lány hangját felismerve, majd halkán megszólalt. Hangja egyre erősebb, csilingelőbb lett, majd felismerhetővé vált az árva lány dala, mintha csak ő maga énekelt volna! A lány is dalra fakadt. Dala megzengette a falu harangját, mely vízhangként verte vissza a tóra. A tó vize hullámozni kezdett, és csodák csodájára a vízből táncoló tündérek emelkedtek ki. Kórusban, mind, ahányan voltak, kapcsolódtak az árva lány énekéhez. Ettől a közös énektől Árva lány lassan átváltozott, tündérszárnyai nőttek és a víz fölé libbent. A legény megijedt, hogy elveszti ezt a csodás teremtményt, aki a hangjával megigézte őt, ezért utánacapott, megfogta a kezét, és soha többé nem eresztette. Így, kéz a kézben alámerültek a vízbe. Árva lány, immár örökre hazatért tündércsaládjához, és vele tartott szabadítója, élete szerelme, a hegedűkészítő mester. Ettől a naptól kezdve, minden évben ugyanezen a napon, a tavacska vize felett két fürt szőlő ölelkezett. Egy fehér és egy piros szőlőfürt táncolt a víz tükrében, miközben sosem hallott csodás hegedűszó hallatszott.

Jó szél, rossz szél

Végre nem esett a hó. Madárccicsergéstől zengett az egész hegyoldal. A barlangban a mackócsalád is felébredt. Téli álomtól kótyagosan, szemét dörgölve a kis barnamedve kidugta fejét a barlangból. Élete első találkozása volt ez a külvilággal. Elképzelni sem tudta, milyen lehet a meleg és barátságos barlangon kívüli világ, pedig mamájától többször is hallott már róla. Amikor álmából felriadt, olyankor anyukája mindig mesélt neki valami érdekeset. Most eljött az ideje a nagy találkozásnak. Ám amint kidugta orrocskáját, azonnal vissza is rántotta.

– Juj!

– Mi történt?

– Mamika! Valaki megcsiklandozott.

Medve mama is kidugta fejét a barlangból.

– Látod?

– Nem! Nem látok senkit idekint.

A kis bocs óvatosan, szorosan a mamájához simulva, ismét kinézett a szabadba. Addig, addig kukucskált egyre jobban kifelé, hogy egy óvatlan pillanatban megbotlott és elesett. Ijedten nézett anyukájára. Már éppen sírásra görbült a szája, mikor valami láthatatlan kéz megsimogatta az arcát, végigfutott orra hegyén, és bebújt bundája alá.

– Ha-ha-ha! Na! Ne csináld! Ha-ha-ha! Bújj elő, hadd lássalak!

Macika hiába kérte a játékos kedvű, kedves ismeretlent, az csak nem mutatta meg magát.

– Mamikááám! Te tudod, ki játszott az előbb velem?

– Kicsikém, az bizony, csak a tavaszi szellő lehetett! Finom, langyos, vidám természetű. Táncra perdül a pillangókkal, tornázik a virágokkal.

Ahogy telt, múlt az idő, és a medvebocs egyre több mindent ismert meg a külvilágból, és egyre több időt töltött odakint, észrevette, hogy néha vizes lesz a bundája, még akkor is, ha nem pancsol, hogy a virágok szirmai lehullnak. A fák lombjai vadul rángatóznak, és valami láthatatlan kéz port szór szemeibe.

– Mamikááám! Te tudod, ki cibálja a fákat és szórja tele a szemem porral?

– Kicsikém, az csak a viharos szél lehet! Mindig haragos, rosszkedvű. Ami útjába kerül, azt megcibálja, felemeli, ledobja. Felkorbácsolja a vi-zeket, kidönti a fákat.

– Mamikááám! Akkor ő ugye rossz? Nem olyan, mint a tavaszi szellő, mert ő megnevettetett. Ő ugye jó?

– Bizony kicsikém! Mindennek, ami csak létezik, van jó, rossz, szép és csúnya oldala. Van jó szél, rossz szél. Van hideg, és van meleg. Van sze-rény, és van hivalkodó. Van fehér és fekete. Van érdes és sima. Nappal és éjszaka. Ez így van jól. Ettől kerek a világ.

A kicsi, rózsaszín egér

Egér Ella eleven, vidám kislány is lehetett volna, ha rózsaszínű bőre ebben meg nem akadályozza. Már születésekor is igen feltűnő jelenség volt. Minden élő egér, aki csak megfordult a kórházban, mind megállt a csecsemőosztálynál, és szájtátva csodálkoztak és mutogattak, fejüket csóválva meredtek a rózsaszín jövevényre. Ahogy cseperedett, egyre sűrűbben okozott neki problémát bőrének színe. Hiába volt formásabb, okosabb, ügyesebb testvéreinél, mindig háttérbe szorult. Ha valami rosszaságot csináltak testvéreivel, mindig őt szidták meg, hiszen őt azonnal felismerték, nem tudta tagadni sem, hogy részt vett a csínyte-vésben. Sokszor akkor is őt vették elő a szülők, óvónénik és mindenki más is, ha ott sem volt. Pusztán azért, mert azt gondolták, ha másképp néz ki, mint a többi, akkor egész biztosan rosszabb is. Ezért állandóan figyelni kell, ellenőrizni és fegyelmezni.

A kicsi, rózsaszín Ella nagyon szerette volna, ha egyszer, legalább egy-szer észreveszik mennyire iparkodik jó lenni, megfelelni, ám minden igyekezete feleslegesnek tűnt. Boldogtalan, visszahúzódó egérré vált. Szívesen elbújt volna egy sötét zugban, de még erre sem volt lehetősé-ge. Egyetlen pillanatra sem tudott magában maradni, kicsit elmerengeni,

álmodozni. Élete mindenki számára nyitott volt, mert őt mindig, minde-
nütt látni lehetett.

Mikor végre eljött az este, anyukája odaült kiságya szélére, megsimo-
gatta, megpuszilta arcát, ugyanúgy, mint testvérkéinek. Ella ezt a pilla-
natot várta egész nap. Ez a pillanat elfeledtette vele az egész napi ke-
serűséget, mert ilyenkor érezte, hogy a mamája szereti őt, még akkor
is, ha rózsaszín.

– Meglátod, kicsikém, minden rendbe jön! Csak ne add fel! Ne add fel
az álmaid!

Rózsaszín Ellácska minden este úgy aludt el, hogy majd álmában egy
Tündér csodát tesz, és reggelre ő is normális, igazi egérlány lesz. Ám a
csoda váratott magára. Már-már úgy tűnt, soha nem is fog megtörténni,
mikor egyik éjszaka, álmában meglátogatta egy lila tündér.

– Ki vagy Te? – kérdezte riadtan Ellácska.

– Én Zsálya vagyok. Muskotályos Zsálya! – mutatkozott be a tündér.

– Olyan szép vagy! – ámuldozott a rózsaszín egérke. – Téged bizto-
san nem is piszkálnak!

– Te is szép vagy! És ha akarod, eljövök máskor is látogatóba, és el is
vizlek mihozzánk vendégségbe, de ahhoz egy kicsit neked is tündérré
kell válnod.

– Tényleg elmehetek hozzád? És igazi tündér lehetek?

– Igen!

– De örülök!

– Szeretnéd?

– Igen, szeretném! Nagyon szeretném! – felelt Ella boldogan, majd
mély álomba merült. Álmában ott járt a tündérek között, ahol csupa
mosoly és nevetés volt az élet, és ahol mindenki szívesen fogadta, ked-
vesen szóltak hozzá. Még sosem érezte ilyen jól magát! Következő éjje-
len a kis tündér ismét meglátogatta az egérkét, és az azt követő éjsza-
kán is, és ismét, és újra, és újra, és mindig duruzsolt a fülébe, mígnem
egyik esti puszi alkalmával az egérke így szólt anyukájához:

– Mamika! Meglátod, egyszer tündér leszek! Gyönyörű szép, lila tündér!
Édesanyja csodálkozva nézett a kicsi, rózsaszín egérkére.

— Tündér? És lila? És miért pont lila?

— Mert a lila szín a királyok színe! Meglátod, mama, egyszer királynő leszek, és akkor majd mindenki tisztelni fog engem!

— Jól van, kicsi egérm. Most aludj szépen! — nyugtatgatta a mamája, miközben ő maga egyáltalán nem volt nyugodt. Attól félt, valami baja lehet a gyerekeknek. Reggel el is megy majd az orvoshoz tanácsot kérni.

Ellácska izgatott volt, mégis sikerült gyorsan elaludnia. Száját molsolyra húzta, arca kipirult. Lili, az aprócska tündér is hamar megjött.

— Már nagyon vártalak! — fogadta Ellácska. — Tudod, elhatároztam magam. Szeretnék ma éjjel veled menni a te otthonodba!

— Rendben van — mondta a tündér, és szárnyáról egy csepp muskotályolajat cseppentett Rózsaszín Ellácska szájára, amitől az egérke egyre áttetszőbbé vált. Végül olyan légies lett, mint egy tollpíhe, talán még annál is könnyebb, mert úgy libbent ki a házból, hogy még a függöny sem rezdült meg. Nyomában nem maradt más, mint finom muskotályillat. Reggel ez az illat fogadta édesanyját, és egy tojásdad alakú, molyhos levélke a kiságyban, rajta egy üzenet, amit Lili írt a kisegér kérésére, mert ő még nem ismerte a betűvetés tudományát:

— Nem adom fel!

Az idő egyre csak telt. Reggel reggelt, est estét követett. A nappalok unalmas-szürkeké voltak. A testvérek unatkoztak, nem találták helyüket. Egyre-másra sóhajtoztak, és már nagyon szégyellték magukat azért, ahogy rózsaszín testvérkéjükkel viselkedtek minden nap. Már csak arra vágytak, hogy viszontláthassák, és megölelhessék. Ezalatt Ellácskának igen jól ment a dolga. A tündérek közt mindig nagy vidámság volt. Mindenki a kedvét leste. Ellátták mindennel, amit csak kívánt. Neki jutott a sült csirke legfinomabb része, ő kapott mindig először enni, ő fürödhetett reggel elsőnek a friss harmatcseppekben. Lila szárnyacskáin bárátságosan csillant a nap fénye, és annyit nevetett, mint eddigi életében soha.

Harmadik napja élt a tündérek között. Minden csodálatos volt. Úgy érezte magát, mint egy igazi királykisasszony, ám ennek a napnak a reggelére eső áztatta a tájat. Nem volt harmatcsepp sem. A nap sem ra-

gyogott. Erről Ellácskának eszébe jutott elhagyott családjá, az otthona, és igen erős honvágy lett úrrá rajta. Nem volt étvágya, nem nevetett a többi tündérrel, csak csendben meghúzódott egy virág szirmai között. Könnyen tudott elrejtőzni, mert a virág színe egészen olyan volt, mint az övé. De Lili elől így sem sikerült elbújnia. A lila tündér nemcsak a szemével látta őt, hanem a lelkével is, hiszen igazán megszerette az egérlányt.

– Mondd, csak mi a bajod? — kérdezte a szipogó egérlánytól.

– Csak, csak nagyon hiányoznak a testvérek! Az anyukám, meg a nagy, és az egész eddigi életem!

– De hiszen csak bántottak téged!

– Igaz, de mégiscsak a családom. És hamarosan iskolába fogok menni, és majd biztosan lesz a sok kis diák között hozzám hasonló is, és akkor nem leszek annyira egyedül. Szeretnék végre hazamenni!

– Megérttem! — mondta Lili. — Gyere, mutatok valamit!

Lili és Ellácska mint két kicsi pillangó repültek Tündérország határáig. A határban rengeteg egyforma virág ringatózott a lágy szellőben.

– Nézd csak ezeket a virágokat — mutatott körbe Lili. — Róluk neveztek el Tündérországot. Ők a muskotályzsályák, és olyan a színük, mint a mi szárnyacskaiké.

– Ezek pont olyanok, mint amelyiknek a levelei között elrejtőztem.

– Pontosan, és ha hazatérsz, a te otthonod udvarában is lesz egy ilyen virág, ami majd emlékeztet erre a pár napra, és a mi világunkra. Ha bármi bánat nyomja majd a szíved, csak cseppents egy csepp olajat az ajkadra. És most csukd be a szemeidet!

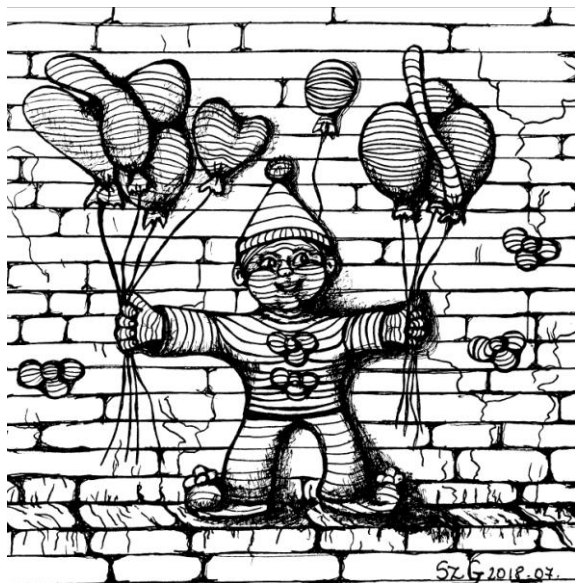
Az egérlakban reggel nagy ricsajra ébredtek a kiségek. Édesanyjuk ujjongott, örömeiben kiabált és hangosan sírt. Nem akart hinni a szemének, hogy viszontlátja az ő rózsaszín drágaságát!

– Úgy hiányoztál! Hol voltál ilyen sokáig? És mit csináltál? Nézd csak, már ősz van, hullnak a levelek a fáról. Hamarosan iskolás leszel! Nem tellett bele sok idő, az összes testvére az ágya körül tolongott, és ujjongtak, bizonygatták, mennyire hiányzott nekik. Sorra megpusztilgatták, és azt mondták neki:

– Hiszen mi szeretünk téged!

Nagy volt az öröm a családban. Nevettek, sírtak egyszerre. Egy könnycsepp rácseppent Ellácska rózsaszín bőrére. Ettől a kis egérlány szép lassan szürkülni kezdett. Mire eljött az iskolakezdés ideje, már Ellácska is olyan volt, mint a többi kiséger. Boldogan vette hátára az iskolatáskát. Nagy odaadással figyelte a tanító nénit, itta minden szavát. Sok baráttra talált, de soha nem felejtette el azokat az időket, amikor még kilógott a sorból.

Azóta felnőtt, de az udvaron még mindig ott virít a muskotályzsalya.

Kiadó: Kortárs Magyar Irodalom Bt. (<https://kmi.verslista.hu/>)

Szerkesztőség címe: 8263 Badacsonytördemic, Római út 84.

Kiadásért felelős, alapító-főszerkesztő: Baranyai Attila

Szerkesztő és nyelvi lektor: Kutasi Horváth Katalin

Elérhetőség: <http://poeta.hu/feketen-feheren> - folyoirat@poeta.hu

ISSN 2060-5854

*A Poéta Irodalmi Portál honlapja:
<http://www.poeta.hu>*

Szabó Gitta

*Az Irodalom Fekétén-Fehéren c. folyóirat honlapja:
<http://poeta.hu/feketen-feheren>*
